

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Haber-Yorum

Tayvan Manevrası: ABD'nin Zayıf Noktalarının Açığa Çıkması

Haber:

Trump'ın Tayvan konusundaki manevrası, aslında Çin için bir hediyedir. (New York Times)

Yorum:

Trump'ın ABD'nin Tayvan'a silah satışına ilişkin son açıklamaları Doğu Asya'da jeopolitik gerilimleri tırmandırırken, aynı zamanda Amerika'nın küresel nüfuzunun giderek artan kırılmasını da açığa çıkarmıştır. Pekin'de Şi Cinping ile gerçekleştirdiği zirvenin ardından Trump, Tayvan için planlanan 14 milyar Dolarlık silah paketini ertelediğini duyurdu ve bu hamleyi Çin ile yapılacak daha kapsamlı görüşmelerde "çok iyi bir pazarlık kozu" olarak nitelendirdi. Bu açıklama anında, Washington'un artık Tayvan'a stratejik bir taahhütten ziyade, ticaret ve bölgesel güvenliği kapsayan daha geniş bir jeopolitik pazarlığın parçası olan bir baskı kartı olarak bakabileceğine dair spekülasyonlara yol açmıştır.

Çin bu açıklamaları hızla istismar etmiştir; zira onun resmi medya organları Trump'ın açıklamalarını, Amerika'nın Tayvan'a desteğinin şartlı olduğunun ve nihayetinde karşılıklı çıkarlara dayandığının bir kanıtı olarak servis etmiştir. Nitekim yetkililer ve yorumcular, Tayvan liderliğinin, özellikle de Başkan Lai Ching-te ile Demokratik İlerleme Partisi'nin, artık Amerika'nın otomatik desteğine güvenemeyeceğini tartışıyorlar. Çin'in mesajları, Tayvan'ın güvenliğinin sadece Washington'dan yapılan askeri alımlarla garanti altına alınamayacağını vurguladı ve ada, rekabet eden büyük güçler arasında bir pazarlık kozuna dönüşmeye açık olarak tasvir edildi. Böylece zirve sırasında kamuoyunun dikkatini Tayvan'a çekmek yoluyla Pekin, diplomatik diyalogun gidişatını, Amerika'nın İran konusunda kendisine baskı uygulama çabalarından uzaklaştırmayı başardı.

Amerika'nın, Çin'in nüfuzunu kullanarak İran'a baskı yapmayı ve böylece deniz ulaşım yollarının açık kalmasını ve Körfez'deki gerilimi düşürmeyi umduğu, ancak Çin'in bunu reddettiği bildirildi. Çin ise, İran ile ABD arasındaki müzakereleri teşvik etmesine rağmen; İran'dan petrol almaya devam edeceğini ve onu ekonomik olarak izole etmeye yönelik hiçbir çabaya katılmayacağını açıklamıştır. Bunun bir sonucu olarak zirve, İran konusunda kayda değer somut bir ilerleme sağlayamamıştır; bu da Washington'ın şu anda Pekin üzerinde sahip olduğu nüfuzun sınırlılığını ortaya koymaktadır.

Washington zirveye İran konusunda Çin ile işbirliği arayışıyla katılmıştı; ancak bunun yerine kendisini Pasifik'teki taahhütlerini savunurken ve aynı zamanda Tayvan'a yönelik tutumunu hafifletirken bulmuştur. Zirvenin önemi sadece Tayvan veya İran ile sınırlı değildir; aksine uluslararası güç dengelerinde daha

geniş çaplı bir dönüşümü de yansıtmaktadır; zira Çin, küresel diplomasinin kalbindeki konumunu güçlendirirken aynı zamanda ABD'nin güvenlik garantilerine olan güven düzeyi sürekli aşmıştır. Nitekim dünya ülkeleri, ABD'nin ittifaklarının güvenilirliğinden şüphe duymaya başlamıştır; zira ABD, stratejik çıkarlar değiştiğinde uzun vadeli taahhütlerini yeniden müzakere etmeye daha çok hazır gibi görünmektedir. Aynı zamanda Çin ve Rusya arasındaki koordinasyon da derinleşmiştir; zira her iki güç de ABD'nin nüfuzunun gerilemesini istismar etmektedir. Tüm bu olaylar göz önüne alındığında, nihayetinde zirve doğrudan sonuçlarıyla değil, aksine Washington yerine Pekin'in uluslararası siyasete ve ekonomik güce yön vermede baskın olduğu yeni bir dünya düzeninin ortaya çıkışının bir başka işareti olarak hatırlanabilir.

Sonuç olarak bu durum, İslam beldelerinde ortaya çıkan çatışmaların, büyük güçler arasındaki daha geniş çaplı bir rekabete nasıl entegre edildiğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla Çin, İslam beldelerindeki istikrarsızlık durumunu, stratejik bir avantaja dönüştürmeyi başarırken; Müslüman ülkeler düşmanlarına boyun eğmeye ve tepkilerinde dağınık olmaya devam etmektedir; bu da ortak siyasi hedefler doğrultusunda sonuçları şekillendirebilecek kolektif nüfuzlarını sınırlandırmaktadır. Tüm bunların sebebi; uluslararası siyasetin dinamiklerini, ideolojik hedeflerimiz ve küresel emellerimiz doğrultusunda somut bir biçimde değiştirebilecek koordineli bir gücün ortaya çıkmasını engelleyen Hilafetimizin yokluğudur.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
Heysem İbn Sabit - Amerika